

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2011. év szeptember hó 6. napján** megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Nógrád Megyei Bíróság 4.B.59/2009/56. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott terhére rótt bűncselekményt a Btk. 166. § (1) bekezdés és (2) bekezdés d/ pontja szerinti emberölés bűntettének minősíti.

A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani.

Mellőzi a Balassagyarmati Városi Bíróság B.54/2005. számú ügyében engedélyezett feltételes szabadságot megszüntető rendelkezést.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült 15.570,- (tizenötezer-ötszázhetven) forint bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Nógrád Megyei Bíróság a 2010. év június hó 30. napján kihirdetett 4.B.59/2009/56. számú ítéletével a vádlottat emberölés bűntette (Btk. 166. § (1) bekezdés) miatt 14 év börtönre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A vádlott által előzetes fogva tartásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámította, megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A Balassagyarmati Városi Bíróság B.54/2005/15. számú, illetve a Nógrád Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság Bf.125/2005/9. számú ítéletével kiszabott 4 év fegyházbüntetésből engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette, továbbá a Balassagyarmati Városi Bíróság B.943/2004/7. számú ítéletével kiszabott 6 hónap - végrehajtásában 1 évi próbaidőre felfüggesztett - fogházbüntetés végrehajtását elrendelte.

Megállapította, hogy a vádlott visszaeső.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, melyeket részben kiadni rendelt a sértett hozzátartozójának, részben az iratoknál történő kezelését rendelte el, részben pedig megsemmisíteni rendelte azokat.

Kötelezte a vádlottat az első fokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen az ügyész a cselekmény súlyosabb minősítése és a főbüntetés súlyosítása, a vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.94/2010/5. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a fellebbezést fenntartotta.

Az ügyészi álláspont szerint a megyei bíróság a bizonyítást a perrendi szabályok betartásával folytatta le, a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével hibáktól mentes, részletesen megindokolt tényállást állapított meg, mely alapján helytállóan következtetett a vádlott bűnösségére, azonban értékelés nélkül hagyta az elkövetés módjában megnyilvánuló rendkívüli brutalitást, a vádlott emberi mivoltából való teljes kivetkőzését a cselekmény minősítése során.

Erre figyelemmel indítványozta, hogy a vádlott cselekményét a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d/ pontja szerint minősülő különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének minősítse és a vádlottal, mint visszaesővel szemben életfogytig tartó fegyházbüntetést szabjon ki, ugyanakkor az életfogytig tartó szabadságvesztésre tekintettel a feltételes szabadság megszüntetésére, a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből való kizárásra, valamint a felfüggesztett fogházbüntetésére végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket mellőzni indítványozta.

A védő a felmentésre, illetve a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezését fenntartotta.

Az ügyészi fellebbezés részben alapos, ellenben a felmentésre, illetve az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezés nem bizonyult megalapozottnak.

A Fővárosi Ítéltábla a kétoldalú perorvoslat alapján eljárva a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel a Nógrád Megyei Bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált.

A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a Nógrád Megyei Bíróság alapos és részletes bizonyítási eljárást folytatott le, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a büntetőeljárás törvény rendelkezéseit betartotta.

A rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelte, indokolási kötelezettségének eleget tett, mérlegelése során részletesen számot adott arról, hogy a többféle vádlotti vallomás közül melyiket miért fogadta el, illetve vetette el, a következtetései a logika szabályainak is megfeleltek.

Az elsőfokú bíróság ítéleti tényállásának alapját a vádlottnak a nyomozás során tett beismerő vallomásai képezték.

A vádlott ezen beismerő vallomásaiban számos olyan részletről számolt be a cselekmény vonatkozásában, amelyről csak az elkövető tudhatott, illetve amelyek visszaigazolást nyertek a helyszíni szemle során rögzítetteknél és az igazságügyi orvos szakértői, valamint hemogenetikai szakértői véleményekben. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy az a körülmény, hogy az orvos szakértői véleményben foglaltak szerint a vádlott az elkövetés során először ütötte, majd utóbb fojtogatta a sértettet, nem változtat azon a megállapításon, hogy az igazságügyi orvos szakértői vélemény egyértelműen alátámasztja a vádlotti beismerő vallomást, mivel egyrészt valóban a vádlott hivatkozott arra, hogy a bántalmazás körülményeire nem tud visszaemlékezni, másrészt amikor az első nyomozati beismerő vallomását tette a sorrendiséget illetően - bár a fojtást helyezte előbbre - bizonytalanul nyilatkozott.

A hemogenetikus szakértő szakvéleménye kapcsán a megyei bíróság helyesen utalt arra is, hogy az nem csak alátámasztja a vádlotti beismerő vallomást, hanem egyben cáfolja is a vádlotti védekezést, melyet a vádlott a ruhájára került vérszennyeződésre vonatkozóan valamint, amelyet az állítólagos önkielégítését követően az ondó szétfröcskölésével kapcsolatban fejtett ki.

A megyei bíróság részletesen foglalkozott azon vádlotti védekezéssel is, mely szerint őt az első tanúkénti kihallgatásának megkezdése előtt kapott nyugtatóinjekció befolyásolta, illetve a kihallgatásának megkezdése előtt az őt kísérő rendőr bántalmazta, valamint az első védőjével nem alakult ki megfelelő bizalmi viszonya.

Ezen vádlotti védekezést is rendkívül alapos és meggyőző érveléssel vetette el ítéletének indokolásában az elsőfokú bíróság.

Emellett alappal hivatkozott arra is a megyei bíróság az elmeorvos szakértői és a pszichológus szakértői vélemény alapján, hogy a vádlott borderline személyiségzavara miatt nem képes arra, hogy a más által elkövetett cselekményt magára vállalja, és arról olyan részletes és következetes vallomásokat tegyen, mint amilyeneket a nyomozás során a vádlott tett.

Az első fokú eljárásban kihallgatott tanúk a cselekményt illetően kevés konkrétummal tudtak szolgálni, azonban néhány momentumot illetően közvetve a vádlotti beismerő vallomást, illetve a vádlott általi elkövetést támasztották alá.

Az ítélet tábla mindössze annyiban pontosítja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontjára alapítottnak, hogy a 8. oldal utolsó mondatából mellőzi azon részt, hogy „...valószínűsíthetően közvetlenül a halál beállta után...” (az igazságügyi orvos szakértőnek a tárgyaláson tett nyilatkozata alapján).

Emellett a Fővárosi Ítéltábla az ítélet indokolásának 15. és 16. oldaláról a vádlott elmeorvos szakértői vizsgálata, illetve pszichológus szakértői vizsgálata során a vádlott által előadottakat rögzítő részeket mellőzi az indokolásból, tekintettel arra, hogy ezen - igazságügyi szakértőknek tett - nyilatkozatok vallomásnak nem tekinthetők, azok bizonyítékként nem értékelhetők (Be. 108. § (8) bekezdés).

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott és mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezi.

A Nógrád Megyei Bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, azonban tévedett a cselekmény minősítését illetően, e körben az ügyészi fellebbezés alaposnak bizonyult.

A tekintetben helytálló a megyei bíróság indokolása, hogy a vádlott az ölési cselekményt kétség kívül egyenes szándékkal valósította meg, azonban a különös kegyetlenséggel történő elkövetésre vonatkozó indokolása nem teljes körű, az lényegében az igazságügyi orvos szakértői véleményben foglaltakon alapul, és csak a cselekmény alanyi oldaláról ad számot.

Ezen oldalt tekintetve kétség kívül helytálló azon megállapítása a megyei bíróságnak, hogy az orvos szakértői vélemény alapján nem bizonyítható az élet kioltásával együtt-járó átlagost szenvedést meghaladó állapot, mivel a sértett a koponyasérülések elszennvedése során nagy valószínűséggel eszméletét veszítette és a halál bekövetkeztéig nem is tért magához, ezért alanyi oldalról tekintve a különös kegyetlenséggel történő elkövetés a fájdalomérzet hiánya miatt nem állapítható meg.

Ellenben nem vizsgálta a megyei bíróság a cselekmény tárgyi oldalát, holott a különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette megállapításának nem szükséges előfeltétele a sértett tényleges érzete, mivel a tárgyi ismérvek megléte esetén nincs jelentősége annak, hogy a sértett eszméletlen volt, és nem érzett fájdalmat.

Rámutat az ítéltábla, hogy ezen minősítő körülmény megállapítása alapvetően jogkérdés és nem szakértői kérdés, amely bírói döntést igényel, melynek meghozatala során természetesen figyelemmel kell lenni az orvos szakértői véleményben foglaltakra is. Ennek megfelelően az irányadó bírói gyakorlat alapján a különös kegyetlenséggel elkövetés, mint minősítő körülmény megállapítása kapcsán elsősorban emberieségi, erkölcsi szempontok az irányadók, miként azt a Legfelsőbb Bíróság 15. számú Irányelvében is meghatározta (melyet az elsőfokú bíróság is idézett indokolásában) azaz „az átlagosat lényegesen meghaladó, rendkívüli embertelenséggel, brutalitással, gátlástalanul, az emberi méltóság mély megalázásával, vagy az elkövető emberi mivoltából kivetkőzve véghez vitt ölési cselekmények” minősülnek különös kegyetlenséggel elkövetettnek.

Ekként az alábbi szempontokra kell figyelemmel lenni:

- a vádlott több, minimum 4-5, de feltehetően ezt meghaladó számú ütéssel okozta a sértett koponyasérüléseit,

- ezen ütések kifejezetten a fejre irányultak,
- valamennyi ütés nagy, illetve ezt meghaladó (igen nagy) erővel történt,
- az elkövetés eszköze egy fél téglavolt,
- a fej bántalmazását követően az életjelet még mutató, de eszméleténél nem lévő sértettet a vádlott - emiatt - fojtogatni kezdte,
- a sértett kiskorú lány, aki a tizenötödik életévét alig töltötte be.

Mindezen körülmények kifejezetten együttes fennállására tekintettel a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a vádlott az ölési cselekményt rendkívüli embertelenséggel, brutalitással, gátlástalanul, lelketlenül, emberi mivoltából kivetkőzve követte el, így a cselekmény a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d/ pontja szerint minősülő különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette.

A minősítő körülmény egyenes, illetve eshetőleges szándékkal egyaránt megvalósítható. Jelen esetben megállapítható, hogy a vádlott tudata átfogta az előzőekben említett körülményeket, amelyek megalapozzák a súlyosabb minősítést, szándéka erre vonatkozóan a bizonyítás anyaga alapján eshetőleges volt.

A megyei bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó bűnösségi körülményeket teljes körűen számba vette, a beismerő vallomásra való hivatkozás legfeljebb annyival pontosítandó, hogy „nyomozás során tett” tekintettel arra, hogy a tárgyalás során a vádlott már végig tagadta a bűncselekmény elkövetését.

Ezen túlmenően a minősített emberölés megállapítása miatt mellőzni kell a súlyosító körülmények közül a különös kegyetlenséget közelítő elkövetési módot.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a minősítés megváltoztatása és annak súlyosabb volta ellenére is az elsőfokú bíróság a cselekmény tárgyi súlyához és a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességhez mérten is törvényes büntetést szabott ki, annak további súlyosítása nem indokolt.

A megváltozott minősítésre tekintettel a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést a Btk. 42. § (2) bekezdés b/2. pontja szerint fegyházban kell végrehajtani.

A Nógrád Megyei Bíróság helyesen állapította meg ítéletében, hogy a vádlott a cselekményét feltételes szabadságra bocsátás hatálya alatt követte el, így feltételes szabadságra nem bocsátható, azonban miként azt ítélet 6. oldalán a 6. pont alatt rögzítette is, a Balassagyarmati Városi Bíróság B.54/2005/15. számú, illetve a Nógrád Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság Bf.125/2005/9. számú ítéletével kiszabott 4 év fegyházbüntetés végrehajtása során engedélyezett feltételes szabadságot a Balassagyarmati Városi Bíróság a 2.Fk.143/2009/7. számú ítéletével, amely a Nógrád

Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 7.Fkf.50/2010/3. számú ítéletével 2010. év április hó 21. napján emelkedett jogerőre, már megszüntette, így a jelen ítéletben

történő ismételt megszüntetése téves, ezért ezen rendelkezést az ítélet tábla mellőzte.

Az ítélet egyéb járulékos rendelkezései törvényesek.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítélet tábla a Nógrád Megyei Bíróság ítéletét a Be. 372. §-a alapján részben megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében helyben hagyta.

A vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 338. § (1) bekezdése és a Be. 381. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

Budapest, 2011. év szeptember hó 6. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bartkó Levente s.k.
előadó bíró

Dr. Mató Ágnes s.k.
bíró

A Nógrád Megyei Bíróság 4.B.59/2009/56. számú ítélete a Fővárosi Ítélet tábla 1.Bf.326/2010/5. számú ítéletében írt változtatással a vádlottal szemben jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2011. év szeptember hó 6. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:
tiszttviselő